

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravištvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemi nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 143.

V Ljubljani, v soboto 24. junija 1899.

Letnik XXVII.

Italijanska megalomanija.

Nulla dies sine linea! Rudeča pošast italijanske irredente se je že tako opasla na avstrijskih tleh, da ob belem dnevu koraka po javnih ulicah primorskih mest, da iz vsacega lahonskega lističa siče strupenim jezikom na Avstriji zvesto udane podanike in da nič več ne prikriva svojih izdajalskih namenov. Italijanski senator Jaccini je imenoval nedavno to italijansko bolezen — megalomanijo, a z ozirom na razne pojave smemo jo imenovati irredento. To je prava Garibaldijeva zalega, ki jo marljivo goji na Monte Citorio v Rimu, kakor v avstrijskem Trstu, v uredništvih zakotnih lističev in znanstvenih revij.

Italijanski naučni minister Bacelli je nedavno daroval tisoč lir, da se obnovi stara navada »poroke Benetek z Adrijom«. Ko je letos italijanska vlada sklenila z nekim parobrodskim društvom pogodbo glede ustanovitve novih parniških črt med Italijo in Dalmacijo, je v svojem poročilu na zbornico brez vsacega pomisleka Adrijansko morje proglasila za italijansko. Na Dunaju so bili o vsem dobro poučeni, toda zatisnili so oči in ušesa. Celo pariški »Temps« je tedaj pisal mej drugim: »Italijanska politika ob Adriji je naravnost obrnena proti Avstriji. To smo že večkrat naglašali in danes dostavljamo, da je Italija proti Avstriji vedno gojila nasprotstvo. Nove parniške črte mej Italijo in Dalmacijo so le eden člen v verigi italijanskih načrtov, ki imajo isti namen.«

Ko je tržaški župan Dompieri prosil proti avstrijski vladi pomoči in sveta v Rimu pri Zarnardeliju, niso ganili mezinca merodajni krogi. Nedavno je Francesco Crispi objavil članek o mirovni konferenci v Haagu. Članek je jako uglašen in previdno sestavljen, vendar pa eden odstavkov vzbuja večjo pozornost. Crispi pravi, da bi bil

mejnarodni mir precej zagotovljen, ko bi preje uredili narodna vprašanja, katerih ni rešil berlinski kongres. Da pa se rešijo ta vprašanja, trebalo bi prestaviti mejnike med posameznimi državami. In Crispi dostavlja, da se Italiji ni treba bati uravnave mej. To so pač jasne besede. Italija torej upa, da razširi svoje državne meje preko Tridenta in omreži »Regione Giulia« od Triglava do Kolpe.

Te dni pa je neki Dante Veroni v rimskem časniku »Rivista politica e letteraria« objavil članek z naslovom: »In Austria e in Ungheria durante la crisi.« Posebno poglavje tega članka se bavi s položajem v »Avstrijski Italiji«, kjer baje žive še nerešeni Italijani. — To avstrijsko Italijo pisec deli v tri dele: Tirolsko, »Venezia Giulia«, to so Goriško, Trst in Istra ter Dalmacija.

Rimska žaba se jako napihuje, ko opisuje borbo na življenje in smrt neodrešenih Italijanov z Nemci, a osobito s Slovani v Primorju in Dalmaciji. Borba z Nemci na Tiroškem, pravi Lucchenijev rojak, je že človeška, kajti Nemci se še morejo meriti z Italijani glede omike. Ali na Primorskem in v Dalmaciji! Tam so sami »divji barbari«, pesoglavci in krvosesi, kateri Italijane z rodne zemlje odvajajo v morje. Naravno, da italijanski novinar proglašja Trst, Gorico in Istro z Dalmacijo za starorimske pokrajine, ki po zgodovinskem in naravnem pravu pripadajo k Italiji.

Ali ni to megalomanija, prava žabja prešernost? Italijan se baha s svojo omiko, a v isti sapi kaže svoje barbarstvo, ko hujska irredento proti Slovanom, ki že nad 1200 let bivajo na tej zemlji, katero jim je odkazala božja previdnost. Barbarstvo očita primorskim Slovanom, ki se bore kot stoletni mučeniki za svoja prava, za kos kamnite zemlje, katera jih je rodila. Divjaštvo nam očitajo ljudje iz dežele, ki rodi Casserie, Angio-

lite in Lucchenije in drugo razbojniško in anarhističko golazen. Po starih avstrijskih pokrajinah preže lačni bosopetci, ki so morali bežati pred Menelikovimi četami!

Toda ti in drugi pojavi so resni znaki rastoče predrznosti rudeče irredente. Dunajske vlade dolžnost je, da pazljivo zasleduje to državi nevarno gibanje. In če že ima slepe oči za dogodke onkraj državnih mejnikov, vsaj na avstrijski zemlji naj ne goji gada na svojih prsih. Kuga se širi in razjeda državno telo, vlade sveta dolžnost je, da brani državne koristi, ako že Slovenci in Hrvati prepušča njihovi usodi. Slovanski rod na jugu habsburške države je branil s svojim življenjem vladarja in domovino v stoletnih bojih proti Turčinu. Krvavel je na stoterih bojiščih, a še živi brez vladne milosti in navzlic irredenti. Omahnili so krila rimskemu orlu, opešal je beneški lev, ubranil se bode slovanski rod ob Adriji tudi italijanskih čukov in hijen.

Kmetiški svet.

(Poroča član kmetiš. sveta, dež. odb. Povse.)

III.

Gozdarski odsek imel je le kratko sejo, ker mu ni bilo gradiva predloženega. Pač pa je kmetijsko ministerstvo pozivljalo odsek, da izvoli pododsek, ki naj prouči vprašanje glede izvoza bukovih deščic (tavolet).

Kakor znano, je deželni zbor kranjski v posebni resoluciji lansko leto pozivljala cesarsko vlado, da potom ministerstva za vnanje zadeve vložijo ugovor pri italijanski vladi, da ona strožje vzdržuje dogovor, pod katerim se je dovolil colnine prost uvoz italijanskemu sadju, pomerančam, limonam itd., ter omogoči zopet prodajo tavolet v Italijo. Po tej resoluciji je cesarska vlada sama pričela poizvedovati o stvari. Zastopnik kranjskega dežel-

LISTEK.

Liberalna modrost.

Zares grozno je, kake duševne reve smo mi »klerikalci«. Verni in seveda modri bravci »Naroda« in »Rodoljuba« vejo, da stoje visoko nad nami tam v sinjih višavah izobrazbe in vednosti. Kaj pa še le tisti, ki »Narod« in »Rodoljub« pišejo?! To so sami učenjaki, in veseli moramo biti, da nam taki možje dokazujejo našo nevednost in duševno uboštvo.

Sklenili smo torej, da nabereмо zakladov duha, podati se v šolo k »Narodu« in »Rodoljubu«. Bogati zakladi vede in modrosti čakajo nas tam, vsa veda, kolikor je ima človeštvo, razgrinja se tam pred nami. Le pridno na delo! Koj v zadnjih dveh številkah »Rodoljuba« je nakopičene par stotov najfinejše vede, katero lahko, kakor najfinejšo moko, zaznamujemo z znanim znamenjem 00. Nečemo s tem učiniti kake hudobije, ali se norčevati iz dotičnih člankov, češ, da niso samo enkrat za nič, marveč dvakrat. Ne, tega nečemo, ker veda nam je sveta, če tudi smo samo »neizobraženi klerikalci«.

V zadnjih dveh »Rodoljubih« torej razlaga

največji modrijan, kar jih je rodila slovenska mati. mož, od katerega se kar cedi znanost in učenost, zgodovino človeštva od početka pa do danes. To sicer ni nič novega, kajti v vsakem svojih člankov v »Narodu« in »Rodoljubu« dela mož isto. Vsak teh umotvorov pričinja s stvarjenjem sveta in konča s »klerikalci«. Toda ta enoličnost bravca ne dolgočasi, kajti pisec zna vplesti v svoje članke tako izvirne misli in duhovite opazke, da bravec kar skače veselja. In ni čuda! Mož, živeč daleč proč od velikomestnega hrupa, tam v prijaznem dolenskem mestu, študira v miru osobito gmotno stran narodnega življenja. Napravil si je prav lepe, omenjeno stran življenja zadevajoče zbirke, katerih seveda ne pokaže nikomur, razven morda davčnemu nadzorniku, ne vemo, ali iz prijateljstva, ali iz kakega družega vzroka. Opomniti moramo tu, da nam je dober poznavalec našega Prešerna razlagal neko pomoto tega našega pesnika. Prešeren namreč trdi, da se »iz pravde« kujejo cekini, pa se le bolj iz eksekucij. Zapisali smo to, bolj v slovstveno zgodovino spadajočo opazko na tem mestu, ker mislimo, da je nekako v zvezi z gmotno stranjo narodovega življenja. To stran pa ravno študira in jo torej pozna »Rodoljubov« člankar.

Sad napornih študij so članki v »Narodu« in »Rodoljubu«.

Nas »klerikalce« zanimajo v teh člankih seveda opazke tega modrijana o cerkvenih zadevah. Sedaj pa moramo tu očitno priznati, da smo glede početka redovnega in samostanskega življenja živel v veliki zmoti.

Naj nas radi tega »Rodoljubov« člankar ne zaničuje! Naj ne piše zopet, kakor dela tako rad, da se v bogoslovskih semeniških trapi duh! Naj rajši budi duha z mnogimi članki v »Narodu« in »Rodoljubu«. Kakor nam je, ne bomo rekli, s svojo hipotezo, marveč s svojim aksijomom o početku samostanov odprl čisto novo obzorje, tako čaka še mnogo vprašanj rešitve od njegovega bistrega duha.

Dragi bravec, ne bodi nestrpen, koj bodeš izvedel, kaj trdi ta izredni mož o početku samostanov. Namreč, mož pravi: »Že zgodaj vidimo, da so moški, ki so šli velike hoste sekati, živel radi skupno, ker skupno so lahko uspešneje delali s tedanjim neukretnim orožjem. Iz teh skupin nastale so samostanske bratovščine in samostani«.

Pojdi, dragi bravec, in terjaj nazaj šolnino, kolikor si je plačal na srednjih in visokih šolah. Tam so ti razlagali početke redovnega življenja

nega odbora je pojasnil vso to zadevo, ker stvarja za naše gozdarstvo in lesopilno obrt znatno škodo. Ko se je pa sklepala trgovinsko-carinska pogodba z Italijo, zahtevala je ta, da se italijanskemu sadju, pomerančam, dovoli colnine prost uvoz v Avstrijo, in ponudila je, da se pa dopusti avstrijskim deskam, osobito bukovim deščicam, tavoletam in testonom, prost uvoz v Italijo.

Kak vseh je imel ta dogovor, je obče znano, ker je pomeranč sedaj po Avstriji vse polno. Ne tako pa je nam šlo pri izvozu naših tavolet v Italijo. Od leta do leta padal je izvoz, in sicer tako silno, da je cena tavoletam skoro za polovico padla, tako da je nemogoče, za tako ceno sploh se žagati tavolette in izvažati jih.

Temu je deloma vzroka iskati v tem, da so osobito na južnem Italijanskem napravili velike tovarne, v katerih podelujejo pomeranče in limone v nekak sirup ter tako rafinirano blago spravljajo v kupčijo; pri tem si prihranijo velik del prevoznih izvoznih stroškov in tudi velik del stroškov za zaboje. Največ pa je pripomoglo k temu ogromnemu nazadovanju našega izvoza tavolet dejstvo, da je italijanska vlada mej tem tudi z Ameriko sklenila pogodbo. Ameriška vlada pa je kaj premeteno sklenila dogovor in dovolila, oziroma znižala carino na uvoz italijanskega sadja v Ameriko proti temu, da si je pogodila, da te olajšave na carini so le pomeranče deležne, ki prihajajo v Ameriko v ameriškem lesu — tavoletah, katere so vidno markirane, da izvirajo iz Amerike. In tako je prišlo, da so italijanski sadni izvozniki jeli kupovati tavolette iz Amerike, katera je v stanu, tak les seveda še po nižji ceni dajati, kakor mi. Toda še ne dovolj temu izvažali so pomeranče v ameriškem lesu, v tavoletah ameriških tudi v Avstrijo!

Prav zanimive podatke o tej kupčiji nabral je član tega odseka, ki zastopa v kmetiškem svetu kranjsko-primorsko gozdarsko društvo, g. baron Berg, ki ima sam jako razvito obrt tavolet in ki čuti to krizo v tej panogi gospodarstva. Izvolil se je poseben pododsek, v katerem je omenjeni gospod in zastopnik deželnega odbora kranjskega ter še trije gozdarski veščaki, da ta pododsek natančno prouči celo vprašanje in z ministerstvom nabere vse podatke, s katerimi bo mogoče odpraviti krivice in zopet zagotoviti naš izvoz tavolet. Sploh ima ta pododsek nalog, kako bi se dalo bolje izrabljati in izkoriščevati bukov les. Že sedaj so jeli bukov les rabiti tudi za pohištvo in na Nemškem rabijo bukov les tudi za napravo lesenega tlaka po mestnih cestah. Pravijo, da prepojen bukov tlak prav dobro traja in da ni predrag. Za nas bi bilo pač le želeto, da bi se našla širša poraba bukovega lesa, kateri se sedaj večinoma mora izrabiti le za kurjavo in k večjemu za napravo pragov ter tavolet. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. junija.

Stališče rumunskih državni poslancev. Poročali smo že, da so se vršila te dni

posvetovanja rumunskih državni in deželni poslancev o stališču, ki naj je zavzemajo napram osrednji vladi v parlamentu. Posvetovanje se je za sedaj prekinilo do 3. julija z zmago zmernejih, državnozbornski desnici zvestih poslancev in vsprejeta je bila naslednja resolucija: Zbrani državni in deželni poslanci rumunske narodnosti v Bukovini izjavljajo, da hočejo tudi nadalje vztrajati na avtonomistiškem stališču. Pričakujejo pa, da zavzame vlada nasproti bukovinskim Rumunom ono stališče, kakor je označeno v ustavnopravno zajamčeni enakopravnosti narodov. Izražajo ob enem obžalovanje in grajo nad postopanjem lokalne vlade, ki se nikakor ne strinja z označenimi načeli, in sklenejo storiti vse primerne korake, da preneha ta neznosni, za rumunski narod v Bukovini škodljivi in miru v deželi nevarni položaj. — Osrednja vlada se bržkone tudi na to izjavo ne bo ozirala dosti več, kakor na številne enake izjave jugoslovanskih zastopnikov.

Poslanec H. Pfeifer in nemški nacionalci. Nemški poslanec Pfeifer v češkem deželnem zboru je moral odložiti svoj mandat, ker so tako hoteli nemški nacionalci. Na volilskem shodu v Rumburgu se je vsprejela z 31 proti 30 glasovom resolucija, v kateri se izruka poslancu zahvala in ga pozivlje, da odloži mandat, ki ga uživa »po milosti čeških poslancev«. Dolgo časa so poskušali ti kričači, kako bi dovedli vse ostale nemške deželne poslance do enakega koraka, kakor so ga storili nacionalni poslanci. Sedaj, kakor se kaže, so iznašli pravo sredstvo. Zbornali so na volilski shod toliko svojih somišljenikov, da so lahko prodrli s svojim naklepom. Morda se jim to sredstvo obnese tudi pri ostalih nemških poslancih, ako ne bodo imeli bolj trde kože, kakor odstopivši posl. Pfeifer.

»Na dan z obstrukcijo!« Ta klic odmeva sedaj po nemško-nacionalnih krogih, in vzkliknil ga je, kakor pravijo, prvi posl. dr. Pommer. Ti kričači so namreč izdali parolo, da nagodba ne sme biti uveljavljena s pomočjo »pravih« ljudskih strank. Niti do glasovanja ne sme priti v zbornici. Vlada lahko oktroira nagodbene predloge, toda posredovanjem ljudskih zastopnikov ne sme priti v veljavo. Treba je brezobzirne obstrukcije in z njo preprečiti vse vladne nakane. — S tem nemški nacionalci pač niso povedali nič novega, saj je itak že dovolj znana njih taktika in je vse nanjo pripravljeno.

Nova francoska vlada je sedaj definitivno sestavljena in sicer malo drugače, kakor se je prvotno glasila lista, ki jo je po poročilih listov sestavil Waldeck-Rousseau. Pred vsem ni prevzel portfelja finančnega ministra senator Poincaré, katerega sedaj sploh ni v ministerstvu, marveč poslanec Caillaux, poljedelstvo je prevzel Jean Dupuy, javna dela Baudin in naselbine mesto Gueysse-a, ki je moral v zadnjem hipu odreči svoje sodelovanje, poslanec Decrais. V sedanjem francoskem kabinetu sedi devet novih in dva stara moža, ki sta: zunanji minister Delcassé in naučni minister Leygues. — Novi kabinetni načelnik Waldeck-Rousseau, protikandidat Faureov za predsed-

niško mesto, je republikanec od nog do glave vendar je glede načel precej podoben kameleonu, le z monarhističnimi, rojalističnimi in nacionalističnimi načeli se ni maral nikdar sprijazniti. — Vojni minister Gallifet je popularen, 69 let stari general; služiti hoče večini, ustavi in zakonu in pravi, da armada dandanes preveč govori, da se treba strogo ravnati po razsodbi kasacijskega dvora in kaznovati provzročitelje Dreyfusove afere. — Jean Lanessan, minister za mornarico, je bil izpočetka mornariški zdravnik in pozneje guverner za Indo-Kitaj. V zbornici sedi še le dve leti, vendar pravijo, da ima precej izkušenj. — Poljedelski minister Jean Dupuy je glavni urednik »Petit Parisien« in senator, toda kot tak se dosedaj ni odlikoval. O njem je samo to znano, da je republikanec z dušo in telom. — Minister za pravosodje Monis je odvetnik, v senatu član skrajne levice in strasten zagovornik revizije Dreyfusove afere. — Nekaka politična ničla je finančni minister Caillaux, 37 let stari mož, ki je bil že parkrat minister. V zbornici je pripadal progresistom, v političnem oziru pa ta novi minister ni ne socialista ne reakcionar, vnet je le za napredek in red v državi. — Novi minister za kolonije Albert Decrais je v 61. letu in je bil v letu 1886 poslanik na Dunaju, pozneje pa v Londonu. Izprva je bil odvetnik. V zbornici je govoril rad o zunanji politiki. — Ker sta Delcasse, zunanji minister, ter Leygues, naučni minister, stara moža, preostajata le še dva radikalna socialista. Prvi je Aleksander Millerand, ki je prevzel trgovinski portfelj. Ta mož je po svojem poklicu odvetnik in urednik listov »Justice«, »Petit Republique Française« in »Lanterne«. V zbornici je vneto zagovarjal zahteve socialnih demokratov in zvezo mej socialisti in republikanci. Sedaj pravi, da se bo iznova potrudil za dosego premirja mej republikanci, da se skupno s socialisti postavijo v boj proti sovražnikom republike. — Še odločnejši socialist je Piere Baudin, izobražen je pa samo v znani socialistični olici. Akademične izobrazbe mu manjka popolnoma. V letu 1896 je bil izvoljen za predsednika socialističnemu zastopu — pariškega mesta. Kakor prvemu tudi njemu precej nese vodstvo v socialno demokratiški stranki. — Ako posnamemo to, kar smo povedali o novih možeh, vidimo, da so Waldeck-Rousseau, Monis in Decrais zmerni, ostali pa radikalni republikanci, le poslednja dva sta radikalna socialista. Umevno je, da s tako vlado ne morejo biti zadovoljni katoliški prebivalci, pa tudi somišljeniki Meline-jevi, nacionalisti in del socialistov ni zadovoljen z novimi možmi, vsled česar se že danes lahko z vso gotovostjo trdi, da ta vlada ne bo doživela najdaljše dosedanje dobe 27 mesecev, kakor jo je doživelo Freycinetovo ministerstvo, in da je tudi negotovo, da bi se vzdržalo dosedaj povprečno dobo petih ali šestih mesecev.

Rasmere na Balkanu so z vsakim dnem bolj napete, ker je le preveč nagromadenega opasnega netiva. To je zopet pokazal zadnji dogodek na srbsko-turški meji in iznova opomnil

Polžar.

(Gorska idila. — Spisal Fr. Kočan.)

(Dalje.)

Oleži so pisali, da bi ga bila rada videla še pred smrtjo, da mu je zapustila vse in uredila vse, pa da so jej zvonili s tremi in jo pokopali na slovesnejši način z biljami in z dvema gospodoma...

In še to popoldne je bilo nanoslo tako... Čakaj!

Zakobilkarjeva Jera, ki je bila dvajset let starejša kot Oleža in imela Zakobiljekom na pol podrti koč s par polji in travniki na okrog, je delala butarice pod rebrom.

»No Oleža!« mu je dejala.

»No!« je odgovoril Oleža, ki ni bil gostobeseden.

»Kam pa, kam?« ga je vprašala Jera, ki je — baš nasprotno — govorila rajši preveč, kot premalo.

»Prekelj menim nasekati!«

»Tako, tako! Boš morda hišo zidal in prekelj potreboval? Hm! Saj jo boš lahko, ko je bila Meta bogata in ti je zapustila vse...«

»E, ni veliko, da bi — se je branil Oleža. Ni vedel, kako bi ravno končal.

»Je, je!« je trdila Jera trmoglavno.

Oleža se ni več mnogo branil. Samo smejal se je tako pred-se.

»I!«

Precej mu je palo na misel, da zna Jera kaj dobro sukati jezik. Oleža je kako reč kaj hitro opazil. Res! In njemu — baš nasprotno — jezik kar otrpne in beseda zamrzne, kadar hoče povedati katero. Glej! Vendar Oleža tedaj še ni imel časa, da bi premislil najprej: ali bi mogla Jera nadomestiti ta nedostatek pri njem, potem: kako bi se to naredilo.

No, govoril pa Oleža navadno ni poprej, predno je vsako stvar dobro premislil.

Hm!

Tisto popoldne je prišel baje dvakrat vodo pit nižje doli v grapo, kjer je sedela Jera.

»Tako sem žejen danes, ne vem — in namesto da bi končal, je rajši hitro pokleknil na obo kolena in jel srebati počasi in globoko.

»Saj ni baš tako vroče!« se je čudila Jera in pristavila nagajivo: »E, Oleža, preveč si priden in preveč se ženeš...«

čisto drugače, seve čisto napačno, ker prav ima samo »Rodoljubov« člankar, kajti naši liberalci so vseskozi izobraženi in učeni. Tak način razlaganja pa je tudi sila preprost. »Rodoljubov« člankar dela nekako tako, kot v znanem dovtipu lovec, ki hoče, da ujame leva, dejati v reto celo Sahara in jo presevati tako dolgo, da odpade ves pesek in ostanejo v reti samo še levi.

»Skušajmo po metodi »Rodoljubovega« člankarja rešiti par vprašanj. Kako so nastale hiše? Več kamnov in opek sprijelo se je skupaj. Kako so nastali »Rodoljubovi« članki? Več besed brez smisla se je združilo i. t. d.

Mi »duševno inferijorni klerikalci« z veliko pozornostjo in globokim spoštovanjem stojimo ob vznožji te gorostasne učenosti in ji z začudenjem zremo v sivi vrh, krit z večnim snegom in ledom. Zopet moramo poudarjati, da to ni morda šala, češ, da so člankarju »Rodoljuba« navzlic poletnej vročini zmrznili možgani.

Ne, marveč prepričani smo, da ljudje, ki pišejo tako učeno, kot pišejo pri »Rodoljubovih«, res smejo očitati drugim nevednost. Od takih modrijanov pa si jo tudi damo očitati prav ravnodušno!

merodajne kroge, naj obračajo na Balkan vendar nekoliko večjo pozornost, ako nočejo, da izbruhne evropskemu miru nevarni požar. Pravijo, da se v tem oziru že vršé priprave pri raznih kabinetih: na Dunaju, v Peterburgu in Berlinu. Nagromadeno netivo v vilajetu Kosovo hočejo čim prej in čim temeljiteje odstraniti ter izvesti strogo organizacijo turške uprave z ustanovitvijo kontrolnih organov. Ne vé se še, kako bodo velesile izvršile to nalogo in kake korake, gotovo pa je, da je za prihodnost pričakovati od te akcije ravno tako malo uspeha, kakor od vseh dosedanjih enakih korakov. Dokler si nihče ne bo upal do živega pravemu provzročitelju vseh nemirov ob Bosporu, tako dolgo ni pričakovati nobene rešitve.

Delyannistovo ministerstvo na zatožni klopi? Odkar se je končala za Grke usodna vojska s Turčijo, se gotovi grški krogi neprestano trudijo, kje bi zasledili moža, ki je zakrivil to nesrečo. S tem vprašanjem se je že mnogo bavil parlament v Atenah in konečno izvolil posebno komisijo, ki naj se peča s to zadevo. V komisiji sedi 10 vladinovcev in 5 Delyannistov. Ta komisija je po daljšem premišljevanju dospela do prepričanja, da je treba pozvati na odgovor tedanje Delyannistovo ministerstvo, in sklenila ta predlog staviti v zbornici.

Razgled po slovanskem svetu.

Zmaj Jovan Jovanović.

V spomin petdesetletnice.

(Dalje.)

Leta 1870 se zahvali Jovanović za nadstojništvo v Tokelijevem zavodu, pa se preseli v Novi Sad. Od tega časa ga vidimo kot praktičnega zdravnika po raznih mestih: v Pančevu, v Karlovcih, v Futogu, zopet v Novem Sadu, v Kamenici in slednjič na Dunaju, kjer je več časa živel. Poklicali so ga bili tudi v Beograd za dramaturga narodnega gledališča, ali se je odrekel tej časti, ker ni hotel, da zapusti zdravniško prakso in — osebno neodvisnost.

Vrlemu pesniku pa ni bila dolgo mila rodinska sreča. Nemila smrt mu je vzela družico življenja, nikdar nepozabno Ružico, a kmalu potem mu umrje tudi edina nada v težki žalosti — edinica Smiljka. To veliko žalost je izrazil pesnik v svojih prekrasnih »Djulićih uveocih«. Bajni glasi s strun Zmajevih gosel očarujejo ti dušo, navdušujejo ti srce, napolnjujejo te z neko plemenito tugo, katera te kakor dober angelj sili, da boš nežnej, da bodeš bolji. Zdi se ti, kakor da slišiš bajne, tihe in mehke glasove neke nebeške harmonije. Malo se nahaja lirskih pesem v srbski književnosti, ki bi po svoji milini in plemenitosti misli in čustev segale tako globoko v srce človeško, kakor »Djulić uveoci«. — To je pravo biserje!

Prva Zmajeva pesem »Proletno sunce« je tiskana l. 1852 v »Srbskem Letopisu«. Od te dobe se javlja pogostoma v »Srbskem Letopisu«, v »Sedmicah«, a kot prijatelj sloge med Hrvati in Srbi, tudi v hrvatskem časopisu »Neven«. Prvo znatno delo mu je prevod »Toldijev«, tranjevega

eposa v 12 spevih. Skoraj ne veruješ, da je to prevod. Tako izvrstno je umel pesnik tuje misli izraziti v srbskem jeziku. Potem je prevel Petöfijevega »viteza Jovana«, Lermontovega »Demona«. »Toldijevo Starost« epos Ivana Aranja in »Iztočni biser«, večjidel po Bodenstedtu. Poleg omenjenih časopisov piše »Zmaj marljivo v »Danici«, »Javoru«, »Komarcu« in »Zmaju«. Malokateri list je tako ugodil srbskemu narodu, kakor »Zmaj«.

Radi svojih divnih pesem, ki so začarale posebno mlada srca, poznat je bil Zmaj že takrat kot prvi lirik in prvi humorist med Srbi. L. 1866 je napisal Zmaj »Šarana« šaloigro, ki se še danes predstavlja v Beogradu. L. 1871 prevedel Zmaj »Pesme Mirza Šafije« zares divno.

L. 1873 je proslavil Zmaj petindvajsetletnico svojega književnega delovanja. Od vseh krajev je pozdravljal narod svojega ljubljence. Novosadkinje so mu poklonile krasen srebren lovorvenec, a gospodar Črne gore Nikola I. je odlikoval pesnika z viteškim križcem reda kneza Danila za neodvisnost Črne gore. Še nobeden srbski književnik ni doživel do zdaj take slave. Bil je to za kulturno zgodovino srbsko vrlo važen dogodek, ko se je dala pesniškemu talentu čast, katero je zaslužil.

Za poslednje ruske in turške vojske je zasnoval l. 1877 »Ilustrovano ratno kroniko«. Ko je prenehala kronika, pošiljal je šaljive pesme večidel v podlistke političnih časopisov, dokler ne zagleda belega dne njegov krasni humoristični časopis »Starmali«.

Zmaj je poleg tega skladal izvirne pesme, prestavljal iz tujih književnosti, pred vsem Petöfija, Heinea, Borangera, Pöthea, Puškina in dr., napisal nekoliko pripovedi, a vjel je tudi časa za higijenske članke. Že to njegovo delovanje je obsežno, in vendar se je lotil še jedne stroke pesništva, v katerem je Jovanović neprekosljiv. Jovanović se je posvetil namreč z vso silo svoje pesniške duše otročji pesmi, ter je v to svrhu zasnoval l. 1880 list za deco »Neven«. V njem Čika Jova gleda, da se omili Srbinu knjiga že od mladosti, da mu oplemeni dušo in razbistri um, da ga poduči in razvedri ter tako pripravi za veliko delo življenja. »Neven je ljubimec mojega idealnega življenja na zemljišču mojega praktičnega izkustva«, pravi sam Zmaj. Njegove pesme so prave slaščice deci, ter se vrlo rado berejo.

Zmaj je pravi lirik. Ko prebereš samo nekoliko njegovih pesem, precej očutiš, da iz njih veje duh prave, žive poezije, precej razpoznaš, da so te pesme plod pravega pesniškega navdušenja, živega naziranja pesniškega. A morda z ničemer ne uplivajo Zmajeve pesme toliko, kolikor s svojo priprostostjo in iskrenostjo. Saj se resnica vedno najbolj cení. Nikjer umetne nejasnosti, nikjer afektacije. Zategadelj je Zmaj vsakemu razumljiv, na vsakega deluje.

Zmaj je idealist, pravi pesnik, ki veruje v večnost plemenitih idej, v bezsmrtnost prave poezije. S kolikim idealizmom, s koliko plemenitostjo so navdahnjeni njegovi Djulići in Uveoci! Pa tako tudi druge lirske pesme. Ko jih bereš, kakor da slišiš tiho žuborenje potočka ali milo

pesmico slavčkovo, kakor da čutiš duh spomladanskega cvetja! Vsa čustva pesnikova prehajajo skoz tvojo dušo, kakor da sam čutiš njegove občutke. Pesnik more biti tako mil in nežen, dokler nam izvabljuje slike iz svoje duše. Toda pesnik je živ ud naroda, dete svoje dobe. Vse, kar Srbin čuti in trpi, se huje, še silneje navdaje in trpinči čutiljivo pesnikovo dušo; vse, za čimer hrepeni narod in človeštvo, odjekuje v njegovej duši, razgreva se v njegovej domišljiji. Pa tako nahajaš v njegovih pesmih živo, pesniško sliko ne samo njegovega življenja, nego ob enem tudi življenja srbskega naroda v prošlih tridesetih letih. Sam čist in plemenit goreče ljubi svoj narod in ideale, a navdahnjen duhom božje pravice ne milo, z vso strastjo šiba odpadnike, kukavice, ova-duhe, lažnike in priliznjence. Da ni tega, bil bi nežnej od goloba, bil bi pesnik mira, sloge, sreče in idilskih harmonij. Njegova energična duša ne nahaja oduška v idili, njej se hoče satire, njemu se budi žolč, ter zato želi maša, krvi in boja.

(Konec prih.)

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 22. junija.

(Konec.)

O računskih zaključkih mestnega loterijskega posojila, 3odstotnega posojilnega zaklada, potresnega zaklada in zaklada topničarske vojašnice za minulo leto poroča odbornik Senekovič, ki se vsi odobre.

Odbornik dr. Požar izraža z ozirom na to, da je izkazanih še 155.205 gld. 3odstotnega posojila kot nerazdeljenih, željo, da se to posojilo čim prej razdeli mej potrebne hišne posestnike, posebno take, ki so izprva dobili premalo posojila. — Župan pojasni, da je sedaj v istini razdeliti le še okolu 50.000 gld., ker se je mnogim prosilcem letos dovolilo posojilo, ki pa še ni v računu za leto 1898. Razdelila se bo pa tudi ta svota, čim izpolnijo prosilci dotične pogoje.

Upravni načrt za stavbišče dekliške šole na mestu redutnega poslopja se spremeni z ozirom na to, da pride župnišče na drugi prostor. V to svrhu se stavbni prostor zmanjša in razširi Stari trg na 19,2 metra. Poročevalec odb. Pavlin.

Drugo, tretje in četrto poročilo stavbnega odseka se odstavijo z dnevnega reda.

Prošnji Adolfa Hauptmana za parcelacijo sveta ob Resljevi cesti na tri stavbišča se ugotovi s pripombo, da mora od mestne občine nazaj odkupiti 6 kvadr. metrov sveta po 10 gld. ob sv. Petra cesti in da mora biti vogal ob tej in Resljevi cesti utopljen le za tri metre. Določi se odprti zistem brez predvrtov.

Istotako se ugotovi prošnji Matije Kunca za parcelacijo njegovega sveta ob Tržaški cesti. Določi se strneni zistem.

Odbornik dr. Hudnik poroča potem najprej o ugovoru Frana Poljšaka na Martinovi cesti proti odloku, s katerim se mu je naročilo odstraniti podaljšani del salona ob njegovi hiši, ker je to delo sploh prej izvršil, predno je magistrat dal stavbinsko dovoljenje, in ker naprava ne ustreza do-

»I, saj se moram!« se je branil Oleža, »ti si na trdnem, ko imaš hišo, a jaz nimam še nič vidiš, še nič!«

Tedaj se mu je še nekaj dobro napeljalo.

»O, o! Ti, ti!« se je branila Jera ognjevitno in mu čez mero hvalila njegove razmere.

Oleži je vse to nekam dobro délo.

Čez dobro uro pa je prišel zopet.

»Sam ne vem res, taka soparica je danes, da človek še v sencí nima miru pred žejo in pred vročino. Gm!«

Tu se je dogodilo vmes nekaj slučajnega. Ta hip je udarila Jera napak in od strani po oklešku. Včasih ima človek smolo in nerodo! In oklešek jej je odletel tik zgoraj ko je pil Oleža. In voda je pljusknila ter se zakalila.

»Oh, kako sem vendar nerodna. In zdaj boš hud, Oleža, dobro vem. Še dolžil me boš, da sem ti naredila nalašč...«

»O, to pa ne — in saj lahko počakam, da se voda zopet očisti.«

Res je Oleža klečal in čakal in dejal, da bi on še ne mogel ne biti hud na kakega človeka

zavoljo kake take malenkosti, čeprav bi mu kdo nalašč hotel ponagajati s tem.

Nato je dejala Jera, da je malo tako mirnih ljudi, da bi imeli tako dobro srce kot on, pa da bo srečna tista, ki bo dobila njega za moža.

Oleža pa je takoj porabil priliko in rekel, da bo moral posehmal res misliti na to, da se oženi čim prej.

»Tako je!« je poprijela Jera in rekla, da bi bilo najpametnejše, če se oženi tako-le na kak dom, ker denar on ima, a hiše ne.

In Oleža se je smejal malo neumno tja v Jero in vprašal nalašč, kje bi se neki dobila taka kje v bližini.

Jera pa je trdila prepričevalno in kljub svojim štiridesetim malce sramežljivo, češ, da se taka že dobi, že.

I — uprav Jera je bila tista; saj ni kazalo drugače. In Oleža je bil stvar premislil in pretehtal natanko.

»Pa res; tako-le bo!«

Še tisti predpust so naredili. Potem se je

reklo Zakobiljekom: pri Polžarju. Sicer je ostalo vse po starem.

Toda, ne! Oležina roka se je kmalu poznala Zakobiljekom.

Mimo bajte je namreč drla Blegašica, gorski potok, podoben hudourniku. Izpod Blegaša je sicer pricurljala mala in neznahtna. Ali preko skal in skalic malo nižje se je valila šareč in bobneč. Ob deževnih dneh so gorski hudourniki kar drli vanjo. In po naših gorah je ob slabem vremenu hudournikov ne malo. To je bobnelo potem tja doli skozi Žetino proti Zakobilkarjevini. Le-tu je pa dotlej kaj često uhajala voda preko Jerinih njiv in travnikov; nosila je pesek in prst, kopala in ruvala...

»To bi se imelo prenarediti!«

In Polžar še mislil in pretehtaval ni dolgo, predno je prišel do takega sklepa.

»Vidiš, vidiš! Tako pa tako!« je razlagal Jeri. In modro in umno se je držal tedaj.

Takoj sprva mu ni dalo mirovati. Dan za dnevom je hodil okrog in ogledoval ter popravljal kaj malega.

(Dalje sledi.)

očilom stavbnega reda. Ker pa ni še tako naglo misliti na regulacijo Martinove ceste in ker bi se Poljšaku provzročili veliki stroški, se ugotovi pritožbi proti temu, da izda Poljšak potrebni reverz glede vsakočasnega odstopa.

Ugotovi se tudi prizivu Alojzija Seliškarja v Sv. Florijana ulicah proti magistratnemu ukazu, da mora omisliti lončene cevi za stranišča, akoravno so sedanje mecesne cevi še dobro ohranjene; odkloni se pa priziv Gabrijela Piccolija v zadevi prizidka k gospodarskemu poslopju pri njegovi vili ob Franca Jožefa cesti.

Odbornik Pavlin poroča o ugovoru Jakoba Kobilce proti magistratnemu odloku, s katerim se mu je predpisal precej drag način façade njegove hiše ob Ribjem trgu. Ker magistrat nima pravice predpisavati načina façade, se ugovoru v toliko ugotovi, da se razveljavi magistratni odlok in Kobilci naroči, naj predloži nov načrt za façado.

Naslednje ter 13. poročilo stavb. odseka se odstavita z dnevnega reda.

Na pritožbo Eliz. Kuhar, sosede mestnega poslopja v Merosodnih ulicah št. 3 se sklene izvršiti nujno potrebna dela pri straniščih v tem poslopju ter v to svrhu dovoli kredit 331 gld. Poročev. odb. Pavlin.

Isti odbornik poroča o uravnavi sveta okolu šentpeterske cerkve. Župnijsko predstojništvo in kn. šk. ordinarijat odklanjata zahtevo magistrata, naj se odstrani sedanji zid in napravi okolu cerkve trotoar. Le na južni in severni strani sta voljna ta dva faktorja odstopiti nekoliko sveta, ako mestni magistrat napravi mesto zidu lično železno ograjo, ki bi stala okolu 3500 gld. Mestni svet v to ne privoli ter magistratu naroči, naj 1. strogo zahteva, da se nedostatki takoj odstranijo, 2. da se zid, ako sploh mogoče, temeljito popravi, sicer pa podere in ob novi stavb. črti zgradi nov zid, in 3. da se napravijo pri zidu žlebovi ali pa obrne kap na znotraj. Ti odsekovi predlogi so bili vsprejeti po priporočilu župana in podžupana, odklonjen pa nasvet odb. Predovića, naj se napravi železna ograja.

Na predlog podžupanov se imenujejo nastopne ulice in pota in sicer na Prulah: ob obrežju Ljubljance »na Prulah«, cesta sredi Prul »Sredina«, vez mej to in Karlovske ceste »Privoz«. Dalje pri pokopališču: ulice na severni strani »Linhartove ulice«, mej obema pokopališčema »Za pokopališčem«, cesta v Kleče »Vodovodna cesta«, pota in ceste okolu podturnske graščine na Rožnik »Pod turnom«, v Vodmatu od Martinove ceste za gluhonemnico »Holzapfelove ulice«, za trnovskim predmestjem sedanji 3. in 4. stradon »Veliki in Mali stradon«

Nadalje se sklene nabaviti še eden voz za odvažanje smetij. Osmo poročilo se odstavi z dnevnega reda.

Odb. Predović vpraša, kaj je z nakladiščem pri klavnici. Župan mu pojasni, da so pogajanja v najboljšem tiru.

Potem sledi kratka tajna seja.

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. junija: 5. pobinkošna, Viljem op., evang.: O farizejski pravičnosti. Mat. 5. — Ponedeljek, 26. junija: Janez in Pavel mm. — Torek, 27. junija: Hema vdova. — Sreda, 28. junija: Leon II. p. — Četrtek, 29. junija: Peter in Pavel ap. — Petek, 30. junija: Spomin sv. Pavla. — Sobota: 1. julija: Nicet škof. — Solnce izide 30. junija ob 4. uri 18 minut, zaide pa ob 7. uri 49 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 30. jun. ob 5. uri 43 min. zjutraj. — Dan se skrči v juliju za 50 minut. — Musica sacra v nedeljo, dne 25. junija: V stolni cerkvi velika maša ob 9. uri: Mašo »Panis angelicus« je zložil Fred. Koenen, graduale A. Foerster, ofertorij se poje koralno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. junija.

(Zadušna sveta maša) za cesarja Ferdinanda I. bode prihodnjo sredo 28. t. m. v tukajšnji stolnici.

(Iz deželne šolskega sveta.) Premeščena sta iz službenih ozirav nadučitelj Fr. Rojina iz Šmartina pod Šmarno goro v Št. Vid pri Vipavi in učitelj Fr. Punčuh s Slapa v Ljubno. Uči-

teljica Friderika Konechegg je definitivno pri deljena nemški dekliški šoli v Ljubljani in Avgusta Matanovič slovenski. Učitelja Mat. Petschauer v Svitem Potoku in Andrej Eppih v Kočevski Reki sta menjala za službi. Nadučitelj Mat. Hudovernik v Dobropoljah in Fr. Jurman v Št. Janžu gresta v pokoj.

(Podpora za streljanje proti toči.) Od c. kr. poljedelskega ministerstva za streljanje proti toči dovoljeno podporo 1000 gld. je deželni odbor že vso razdelil občinam.

(Pomagajte graškim Slovincem!) Po dolgi borbi osnovali so si slovenski obrtniki, delavci in dijaki sredi »velenemskega« Gradca slovensko izobraževalno društvo »Naprej«. Namen društva je obvarovati ondotne Slovence germanizacije in demoralizacije. Število članov veselo narašča, a kljub temu je vzdrževanje društva v skrajno nam neprijaznem mestu združeno z ogromnimi žrtvami. Gre se pa za ohranitev graškega Slovenstva, ki je bilo do ustanovitve »Naprej«-a popolnoma zapuščen in od domovine odtrgano, gre se tudi za slovensko čast, ki nam veleva, da slovensko društvo sredi nemške trdnjave pripravimo do največjega razcvita. »Naša straža« torej prosi Slovence blagih darov za novo slovensko postojanko. Vsak denarni ali književni dar je dobrodošel. Slovenke in Slovenci — pomagajte! Naslov društva je: »Naprej«, Gradec, Bürgergasse 18/L.

(Iz Senožč) 23. jun. [Odgovor plemenitemu gospodu Fr. Garzarolliju, županu v Senožčah.] K čemu ste se pobrinili s svojim odgovorom v »Sl. Narodu« št. 139 proti moji — po Vaše — malenkostni osebi, ker prvi del mojega pojasnila v »Slovincu« št. 131 je obrnjen zgolj proti onemu dopisniku »Sl. Naroda« od 5. t. m., kateri je še vedno za Malovrhom et const. skrit ostal; kajti, to si vendar ne morem misliti, da ste Vi »mногоzaslužnost senožeškega župana« »Sl. Narodu« narekovali. V drugem delu sem pa le gg. urednike »Sl. Naroda«, a ne Vas, pobaral, v čem da obstoji naglašena mnogozaslužnost. Na vse to pa pridete Vi in me pozivljate s svojim poštenim orodjem na boj. Bože moj! tacega bojevnika, ki hodi s svojim poštenim orožjem okoli nasprotnika kakor maček okoli vrele kaše, se pač navadno nikdo ne boji. Kdo se hlina po farizejsko, oni, kateri bi rad pod zaščito slov. narodnjaštva, katerega pri njem najti ni, zlezal kvišku, ali oni, ki svoje dolžnosti kot katoličan, slovenski rodoljub in avstrijski domoljub vselej in povsod javno izpolnjuje. Tudi proti izvolitvi moje »malenkosti« deželnim poslancem ste se s svojim pseudo-narodnjaštvom z vso silo vrgli, a tudi ta nakana, kakor i spredaj omenjena, Vam je izpodletela. Moja eksistenca, katero mi tako malenkostno naglašate, ne odvisi le od katoličanstva, h kateremu se s posebnim ponosom prištevam, ampak i od delavnih kmetijskih rok in od poštenega zaslužka, Vaša pa zgolj od podcedovanih, večinoma že pošlih novcev. V a š a stranka pa, koje slednjič omenjate, ako razume patrijotizem po Vašem receptu, in ako ima svojim voditeljem onega »narodnjaka«, koji je politični prijatelj iredentaru Mauronerju, in kojega zasluga je, da ima požarna bramba se nožeška nemšk o komando, taka stranka ne zasluži, da bi se zvala: slov. narodna stranka. Še se mi zdi potrebno konečno to-le spodobno vprašanje do gosp. župana staviti: Kako to, da niso dobili do sedaj bedni pogorelci v Gabrčah tiste miloščine, koja je že avgusta lanskega leta od njegovega Veličanstva cesarja, sl. dež. odbora kranjskega in od družih milosrčnih ljudij v znesku do 1700 gld. podarjeno, še razdeljene? Stari pregovor osobito v takem slučaju veli: hitra pomoč včini dvakratno moč.

Josip Zelen, dež. poslanec.

(»Naši straži«) je podaril krasno veliko stensko uro g. Fran Čuden, urar, zlatar in trgovec. Dalje sta za okrasbo stanovanja »Naše straže« darovala g. dr. Val. Krisper, odvetnik v Ljubljani, lepo barvotiskano sliko Val. Vodnika in g. prof. dr. Janežič umetniški akvarel Bleda. Hvala iskrena!

(Izlet na Jesenice.) »Slovenska krščansko-socialna zveza« vabi še jedenkrat k obilni udeležbi pri jutrišnjem važnem izletu na delavsko slavnost na Jesenicah. Izletniki se zberu ob 1/2. 7. uri zjutraj na južnem kolodvoru.

(Romanje na Brezje.) V nedeljo dne 9. julija t. l. bo veliko skupno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Vodil bode romanje naš

presvetli knez in škof. Romarski vlak bo odšel z državnega kolodvora ob 1/2. 6. uri zjutraj ter bo vozil, ne da bi se kje ustavil, do Radovljice, od koder pojdejo romarji peš s procesijo na Brezje. Romarji iz ljubljanske okolice morajo priti na kolodvor v Šiški. Iz Radovljice bode vlak odšel ob 6. uri zvečer in pride nazaj v Ljubljano ob četr 9. uri. Cena vožnje za tja in nazaj bo za eno osebo tretji razred 80 kr. Kdor se misli skupnega romanja udeležiti, mora karto plačati naprej, in sicer najkasneje do praznika sv. Petra in Pavla, t. j. 29. junija. Plačuje se od nedelje 25. t. mes. pri porti v frančiškanskem samostanu, v prodajalnici pri Štefetu pred škofijo št. 13, v mokariji gospoda Velkavrha na Rimski cesti št. 3, v prodajalnici gospoda Podrekarja na sv. Jakoba trgu in v Prešernovih ulicah pri gospodu Veselu. Romanje se bo napravilo tudi ob neugodnem vremenu; denar se tistemu, ki se bo skesal, ne bo vrnil. Udje »Slovenske krščansko-socialne zveze« in tretjeredniki pojdejo z zastavama. Pridruži se pa lahko vsak, ki se ne sramuje svoje vere očitno izpoznavati ter želi z romanjem počastiti Marijo Pomočnico. Pripravljalni odbor.

(Iz Mošenj) nam pišejo: Povodom cesarjeve 50 letnice je sklenil tukajšnji občinski odbor ustanoviti prostovoljno gasilno društvo. S pomočjo raznih prispevkov smo si napravili brizgalnico in gasilno orodje, katerega blagoslovljenje se je vršilo zadnjo nedeljo. Vreme sicer ni bilo ugodno, vendar se je slovesnost vršila sijajno. Ob 1/2. 10. uri je bil vsprejem društev v Podvinu; domača dekleta so bila v narodnih nošah. Sv. mašo je daroval domači g. župnik Berlic, ki je v jedrnatem govoru označil pomen slavnosti in potem ob azistenci blagoslovil gasilno orodje. Mej tem je radovljiška godba svirala koral, domači pevski zbor pa je zapel temu opravilu primerno pesem. Slavnosti so se udeležila gasilna društva iz Begunj, Breznice, Bleda, Bohinjske Bele, Kamne Gorice, Kroke, Dovjega, Ljubljane, Radovljice, Tržiča; zavezo gasilnih društev je zastopal gosp. nadzornik Ahčin. Pri skupnem obedu so se vršile mnoge navdušene napitnice, ljudstvo je imelo mnogo poštene zabave. — Brizgalno nam je napravila tvrdka Smekal v Pragi po zastopniku Samasi v Zagrebu. Delo je jako solidno, tvrdka priporočila vredna.

(Kresovi) so sinoči goreli po stari navadi na raznih krajih; posebno velik kres je gorel na Drenikovem vrhu.

(Medvedko) je dne 22. t. m. zvečer na Veliki gori pri Ribnici ustrelil g. Anton Rudesch.

(Zdravje v Ljubljani) od 11. jun. do 17. jun. Novorojencev 29, mrtvorojen 1, umrlih 27; med njimi za ošpicami 3, vratice (davico) 1, jetiko 4, vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 16; med njimi 5 tujcev in iz zavodov 9. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 63, vratice 2, ušenom 3.

(Pačenje krajevnih imen.) Naši »mili« prijatelji so se trudili leta in leta, da bi nam potujčili lepa imena krajev, rok, gorâ itd. In še danes na pragu 20. stoletja nahajamo na zemljevidih, železničnih postajah in v vseh uradnih aktih ne smešne, ampak zlobne spake, katere so si izmislili zeleni birokratje. Tako so slovensko vas na Dolenjskem »Razdrto« prekrstili celo v »Zerrissendorf«. Ako se pa to godi na zelenem drevesu, kaj še na suhem! V Primorju pa že ne najdete imena, katerega ne bi Italijani s pomočjo raznih uradov prekrstili. Mnogo imen so si kar izposodili od svojih »bratov« onkraj meje. Tako se po novejšem zove Grabrovica — Carpinetto, Dolenja vas — Bassano, Zareč — Arezzo, Boljun — Finale, Lušnjevica — Frascati, Kraj — Riva, Rečina — Fiumicello, Javorje — Loretto, Sajevoče — Ajaccio, Sušak — Susa itd. itd. In ta imena so postala uradna, kajti tiskana so v imeniku davčnih občin, ki ga je izdal isterski deželni odbor. Mi le vprašamo: Ali za naše iredentovce res ne veljajo avstrijski zakoni?

(Tunel izpod Trsata) so prodrli te dni. Za ta prorov blizu Sušaka so doslej potrebovali 40.000 kg dinamita, a še ga porabijo na dan do 60 kg.

(Dva shoda socialnih demokratov.) Drugi shod je bil v Trstu v nedeljo dne 4. t. m. v sobani Dreherjevi. Ta shod je zato važen, ker so pri tem shodu krščanski socialisti prišli do besede. — Sešlo se je kakih 200 mož, iz Trsta znani Domokos. Predsedoval je Candutti. Ta je bral neko

razpravico o ženskem vprašanju. Razpravico mu je spisala madama »Corriere«. Nje pisava ne more biti prav lična, ker mož je slabo bral, če tudi je stavec. Popravil mu je neumnosti preč. g. Alpi in tirjal, naj prekliče žaljive besede. Nastal je grozen hrup. Govoril je še Planiscig ali poslušalci so nagajali. Domokos je nekaj tvezil, kar ni bilo v zvezi s predmetom. Sodruga Milost je očital dr. J. Pavlici, da je na enem shodu udrihal po kapitalizmu, na drugem pa da je naročal delavcem, da naj lepo čakajo in trpijo. Dr. Pavlica odgovarja, da to ni moglo biti res, ker on je nasprotnik kapitalizma vedoč, da kapitalizem je oderuštvo in izkoriščanje ljudskega dela. (Odobrovanje). Po veliki zmešnjavi je predsednik vendarle dopovedal, da prva točka dnevnega reda je razgovor o demokraciji in krščanskem socializmu na Goriškem. Tedaj je zopet govoril dr. Pavlica. Sodruga Milost je rekel, da kršč. socialci na Goriškem so storili nekaj, ali malo. Zagotavljam ga, da imajo voljo in namen storiti več ali dejanje je vedno manjše ko želja in volja. Sicer pa je kapitalizem tako mogočna pošast, da ne bo premagana v Gorici ampak v kakem drugem večjem mestu. (Živahno odobrovanje). — Nedosledno je, da so se goriški demokratje pobratili s »Corriere«, ki je glasilo bogate gospode goriške. Predsednik taji zvezo s »Corriere«. Nastal je za predsednika mučen — molk! Sodruga Milost očita dr. Gregorčiču, da ni privoščil boljše plače učiteljem. Govori, da krščanski socialci so zastopniki individualizma (sebičnosti) dočim so demokratje zastopniki kolektivizma (skupnosti). Dr. Pavlica: Dr. Gregorčič je storil za učitelje, kar je sploh kot poslanec mogel, že pred leti. Sicer pa v našem deželnem zboru so vodilna narodna načela in ne socialna. V narodna vprašanja se nočem spuščati danes. Mons. Alpi popravlja sodruga Milost pojme individualizma in kolektivizma. Druga točka je bila program demokratov in krščanskih socialistov. Poročevalec Domokos pravi, da bo povedal, kaj je krščanski in kaj demokratični socializem. V resnici je pa le prebral nekaj besed iz Marksovega dela »Kapital«. — Zagotavlja, da socialna demokracija noče nasilstva in revolucije, ampak le preosnovo družbe in organizacijo delavstva. Dr. Pavlica: Govornik ni storil, kar je obljubil, ker nam ni povedal, kaj je krščanski socializem, (Domokos: To sem pozabil) a tudi ne, kaj je demokratični socializem. Prebral je le nekaj Marksovih stavkov, v katerih ni celega pojma o socializmu. Marksova zasluga je, da je določil pojem kapitala in kapitalizma zato kar je, za oderuštvo in izkoriščanje. S tem je Marks proglasil nauk katoliške cerkve, katera je zavrgla gospodarski liberalizem kot oderuštvo in izkoriščanje. Za to so mu liberalni učenjaki očitali, da je nazadnjak, klerikalec in da je hodil v šolo k skolastikom. Marks je pa še veliko več učil in prorokoval: da bo kapital vse požrl in da bodo sami nemaniči na svetu, ki se bodo vsega imetja polastili in skupno ali združno živeli. To teorijo Marksovo so spoznali za krivo in prazno odlični socialisti naših dnij. Nezmotnost Marksova je pri kraju, vsi od kraja pravijo: Iz tega ne bo nič. Čudim se, da sodruga Domokos ni še tega izvedel. Seveda nauki se kujejo v Berlinu in predno pridejo v Gorico, so jih v Berlinu že zavrgli. Kar smo danes slišali, je že zastarelo! Proti Domokosu in Milostu moramo trditi, da socializem je revolucija. To mi je v četrtek na ves glas vpil sodruga Kristan v Trstu. — Res je, kar pravi Engels, da je greh zapeljati nezavedno ljudstvo v revolucijo, ali ljudstvo je treba pripraviti, da bo zavedno in godno za revolucijo. Rad se pa pridružim povabilu g. Domokosa, da združite se in če se nekateri ne morete združiti z nami na krščanski podlagi, združite se na materialni gospodarski podlagi proti skupnemu sovražniku: proti kapitalizmu. (Živahno ploskanje od vseh strani). Domokos priznava, da so Marksovi nauki omajani. Dalje ne more odgovarjati, ker nima časa (Aha!) Predsednik je sklenil sejo, a tovariši so se razšli tiho... tiho... Slišali so resnico, katera je mnogim oči odprla. Bog daj!

(Goriška komisija proti filokseri) je zborovala minuli torek v Gorici. Navzoč je bil tudi ces. namestnik. Tehniški vodja je naglašal, da treba saditi primerne ameriške trte, katere se cepijo z domačimi. Vlada je vsled tega odklonila vsako podporo za sredstva proti filokseri, pač pa dala saditi v Šmarjah in Arisu trte. Določena sta tudi

dva potovalna učitelja, g. Rubija za Vipavsko dolino, g. Štrekelj za Kras. Namestnik je konečno omenil, da nista dežela in država krivi, ako se malo stori v tem oziru. Kdo pa? Mi sodimo, da Italijani, ki ne trpé slovenskih poslancev in se ne brigajo za gmotne koristi prebivalstva.

(Občinske volitve v Marézigah v Istri.) Dne 13. t. m. so se pričele občinske volitve v novoustanovljeni občini Marézige — prej združeni s Pomjanom v eno veliko občino. — Volitve so se pričele za III. razred 13., za I. razred 16. t. m. V volilni komisiji so sedeli zloglasni Gugnaz in Bartolich in še par družih nasprotnikov, od naših bil je samo eden. Volitev je bila v hiši Babiča Fikona. V III. razredu je volilo 63 volilcev, v II. 65, v I. 40. Izvolitev je bila v vseh treh razredih jednoglasna. Voljenih je v vsakem razredu po 8 zastopnikov in 4 namestniki. Zmaga je povse naša, ker ni bilo Lahonov iz Kopra — bali so se!

(Neslavni zadnji.) Bivši urednik izdajškega hrvaškega lista »Prava Naša Sloga« Robert Vlah, je umrl te dni v bolnišnici na Reki. Robert Vlah je bil član odlične hrvaške rodoljubne rodbine Vlahov na Kastvu. Rodbina je slovela radi svojega uzornega rodoljubja in dobrosrčnosti in blagostanja, mnogo narodnih dobrotnikov je izšlo iz hiše Vlahov — zadnji člen te rodbine pa je že bil narodni izdajalec in si je z svojim izdajstvom zaslužil v narodu razširjeno ime »Kajfa« (Kajfež). Ali je to znak, da napreduje italijanstvo Istre?

(V moderni Rusiji.) »Neues Wiener Tagbl.« je nedavno objavil jako zanimivo črtico pod gorenjim naslovom. Poročilo pravi, da je 30 dunajskih veleobrtnikov obiskalo Rusijo in da so bili iznenadeni ob tolikem napredku v »barbarski« Rusiji. Tako so v bližini Petrograda ogledali ogromno kožarnico treh Rusov, ki ne znajo ne besede nemške. (Seveda Nemeč misli, da se povsod njegov jezik govori.) V tej tovarni je okoli 600 delavcev, za katere gospodarji skrbé kakor za svoje. Pri tovarni je velika bolnišnica in za otroke odgojilišče. Dotični avstrijski potniki trdijo, da bi se splašalo razne izdelke izvažati v Rusijo, osobito sedaj, ko je dograjena sibirski železnica. V ta namen bi se nujno potreboval ruski jezik. Tako sodijo tudi nemški trgovci. Ali čujete ekselencen baron Hein?

(Stoletnica meterske mere.) Letos je ravno sto let, odkar se je v Franciji oficijelno uvedla meterska mera.

(Hrib iz zlata.) Iz Kolorada v Ameriki se poroča, da rudokopi pošljejo na francosko razstavo v Parizu velikansko kepo zlata, ki tehta skoraj dve toni. To zlato je vredno šest milijonov frankov.

(Izsuševanje pontinskega močvirja.) Jugozapadno od Rima raztega se obširno pontinsko močvirje, katero kuži zrak daleč na okolo, da so skoraj vsi kraji na močvirju zapuščeni. Papeži so bili svoj čas mnogo storili, da bi to ozemlje usušili. Zadnja desetletja se ni zgodilo nič v tem oziru. Sedaj je italijanski senat odobril načrt zakona glede osuševanja. Troški so proračunjeni na 17 milijonov lir. Ako se delo posreči, moglo se bode na tem zemljišču preživiti na tisoče družin.

(Trgovce, kakoršen mora biti.) Knjigovodja: »Gospod principal, Vaš sinek je ravnokar jedel od umetnega gnojila, katerega nihče ne kupi.« — Principal: »Za božjo voljo, vendar mu ne bo škodilo?« — Knjigovodja: »Ne, sinek je popolnem zdrav.« — Principal: »No, potem pa to robo prodajte za najboljšo otroško pašo.«

(Sejmi po Slovenskem od 26. jun. do 1. julija.) Na Kranjskem: 26. v Dvoru, Šentjanžu na Dolenjskem; 27. v Strugah pri Cirkvi; 28. v Račečah; 30. v Mozeljju, Zagorju za Savo, Mirni peči, na Mali gori, pri Sv. Mohorju in na Rakeku; 1. julija v Velikem gabru, Žireh in na Krškem. — Na slov. Štajerskem: 30. v Gomilnici, Olimji, Rajhenbergu, Spodnji Pôlskavi in v Zrečah. — Na Koroškem: 28. v Grajfenbergu; 30. v Pontablju. — Na Primorskem: 26. v Divači, Korminu; 28. v Kastelnovi; 30. v Terčetu in Št. Petru; 1. v Jelšanah in Ospu.

Društva.

(»Slovensko planinsko društvo«) priredi ob lepem vremenu svoj drugi društveni izlet na sv. Petra in Pavla dan, 29. t. m., na Višarje

in bo tam otvorilo ob enem planinsko sobo. Odhod iz Ljubljane v sredo o polnoči. Povrat v četrtek večer. Odbor uljudno vabi vse člane kakor prijatelje planinstva k obili udeležbi.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. J. Oblak, župnik z Bleda, 5 gl. — G. A. Mezeg, župni upravitelj v Podkrajju, 5 gl. — A. M. 3 gl. 90 kr. — Fel. Z. 5 gl. — B. B. 4 gl.

Za Marijanišče: B. B. 5 gl.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 24. junija. Mestni zbor je večeraj vsprejel nasvet župana dr. Luegerja, naj se naprosi vlado, da čim preje izposluje odobritev občinskega volilnega reda in mestnega statuta. Opozicija je zahtevala nasprotno. Mej govorom odbornika dr. Voglerja so ostavili dvorano vsi krščanski socialci.

Praga, 24. junija. Društvo nemških buršev »Teutonia« je vlada razpustila, ker je prekoračilo svoj delokrog.

Iglava, 24. junija. Povodom 1100 letnice obstanka mesta je vse mesto v zastavah. Sinoči so priredila razna društva obhod po mestu, po hribih so pa goreli kresovi.

Budimpešta, 24. junija. Zadeva glede razveljavljenja mandata poslanca Sime se je vsled odločne zahteve skrajne levice vrnila odseku.

Pariz, 24. junija. Skupina Melinejevih somišljenikov je naročila predsedstvu, naj stopi v dogovor z ostalimi opozicijskimi strankami, da prično v ponedeljek skupno akcijo proti novi vladi. Socialistom ni posebno všeč vojni minister Gallifet, vsled česar se 15 članov prikloni splošni opoziciji.

Pariz, 24. junija. Vsi radikalni republikanski in socialistični listi se laskavo izražajo o novem ministerstvu. Posebno značilna so za novo vlado imena: Waldeck-Rousseau, Gallifet in Millerand. Od novih mož pričakujejo odločnih dejanj. Napovedujejo pa novi vladi le kratko dobo in to celo najboljše prijatelji. Kabinet mora samo dognati afero in potem lahko gre.

Pariz, 24. junija. Radikalno-socialistiška skupina je sklenila podpirati vlado, ako bo hotela varovati republiko. Vsled tega sklepa je izstopil iz skupine Palletan s štirimi člani. — Snuje se velik opozicijski klub vseh novi vladi neprijaznih strank.

Pariz, 24. junija. Beaurepaire naznanja v »Echo de Paris«, da bodeta v Rennesu zaslišani dve priči, ki bodeta dokazali popolno krivdo Dreyfusovo.

Rim, 23. junija. Ker je obstrukcija tudi v večerajšnji seji nadaljevala boj proti vladi, je prebral ministerski predsednik kraljev dekret, s katerim se zasedanje prekine do dne 28. junija.

Rim, 24. junija. Vlada je s pomočjo kraljevega dekreta uveljavila nekatere politične predloge, posebno glede društev, časopisja, stavk in zborovanja.

Gospodarska organizacija.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 23. junija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za mesec junij	gl. 10—	do gl. 10-05
» » jesen	» 9-49	» » 9-51
Rž » mesec junij	» 7-75	» » 7-80
» » jesen	» 7-73	» » 7-75
Turšica » mesec junij	» —	» » —
» » » julij-avg. »	» 4-89	» » 4-91
» » » sept.-okt. »	» 5-09	» » 5-11
Oves » » junij	» 6—	» » 6-05
» » jesen	» 6-11	» » 6-13

Umrli so:

22. junija. Ljudmila Mave, delovodjeva hči, 10 mes., Marija Ter. cesta 6, ošpice in pljučnica. — Ivan Slana, dninar, 22 let, je v Ljublanico skočil in utonil.

V bolnišnici:

22. junija. Jožef Hren, delavčev sin, 2 leti, ošpice in pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
23	9. zvečer	727.3	16.4	p. m. jzah. del. oblač.		
24	7. zjutraj	732.4	14.9	sr. svzh. jasno		3.8
	2. popol.	731.1	14.1	sr. jzah. poloblačno		

Srednja včerašnja temperatura 16.1°, normale: 18.6°.

Tržne cene v Ljubljani
dné 24. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10	Špeh povojen, kgr.	85
Rež,	8	Surovo maslo,	90
Ječmen,	7	Jajce, jedno	2
Oves,	6 50	Mleko, liter	7
Ajda,	8 50	Goveje meso, kgr.	80
Proso,	9	Telečje	60
Koruza,	5 60	Svinjsko	75
Krompir,	3 30	Koštrunovo	40
Leča, hkl.	12	Piščanec	50
Grah,	12	Golob	20
Fižol, m. slot	10	Seno, m. slot	
Maslo, kgr.	1	Slama,	
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Špeh svež,	64	" mehka, 4 "	4 50

Prečastiti duhovščini se priporočam za slikanje cerkvâ, kapel in sob.

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Imam na razpolago tudi krasne vzorce (škice) v barvah tiskane, v raznih slogih, kakor tudi mnogo spričeval. 73 26-22

Izvrstna, naravna hrvaška vina

bela in rdeča priporočila iz svojega kleta

MIRKO BROZ v Zagrebu.

Oddaja jih v sodih od 50 litrov dalje po 23, 23, 24, 25, 26 kr. liter iz lét 1895, 1896, 1897 in 1898; črna dalmatinska iz leta 1898. — Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. — Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 558 10-2

Razglednice,
krasno dovršene, 20—25 gl. tisoč komadov.

Naročila sprejema

ANTON JERKIČ,
fotograf v Gorici, Primorsko.

Na željo pride razglede sam fotografovat in sicer brezplačno. 512 5

Največji izbor

Preobleke Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

147 13

Trst.

Restavracija in hôtel

„Alla Nuova Abbondanza“,
Via Torrente 16/18,

priporočila se slavnemu potujočemu občinstvu v najboljšo zadovoljnost.

Točijo se pristna vina, kakor: istrsko, dalmatinsko in fini kraški teran, ter Dreher-jevo pivo.

Kuhinja izborna. — Cene nizke.

Nadejajoč se mnogobrojnega obiska, priporočam se z vsem spoštovanjem

Peter Muschik,
lastnik.

520 4-4

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6

se priporočila preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiro po najnižjih cenah. 227 33

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v železnatem vinu lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljši spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena poliliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 43

Vse stroje za poljedelstvo!
Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni roji za žito v natančni izvršitvi. Sašnice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamozernice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
Zastopniki se iščejo. 287 20-10

Znamenito!
100 gl.

Za to nizko ceno pošiljam proti enoletnemu jamstvu jako moderno kolo I. vrste za gospe ali gospode. Po solidnosti in lahkem teku ga ne prekosi noben drug fabrikat, čeravno bi dal trikrat toliko. Kolo z vso opravilo, zadelano, s pisмено garancijo 100 gl. netto, 10 gl. je plačati naprej, ostalo po povzetju. — Cenik brezplačno.

Prva dunajska hiša za kolesa: **M. Rundbakin**, Dunaj, IX., Berggasse 3. 505 10-5

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-15

v plombriranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a
v Ljubljani, Rimska cesta, vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Lepa vila na prodaj!

Vila je enonadstropna, s štirimi sobami dvema kuhinjama in shrambo za jedila. Zraven je vrt, sadno in gosto drugo drevje. Ima krasno lego s prelepim razgledom na gorenske planine.

Več je izvedeti pri lastniku

556 2-2 **Francu Wokaun**
v Ljubljani, Na stolbi šte. 8.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna alkalična kislina je najboljša mizna in osvežujoča pijača, 20 25

katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Oljnate barve v kositarnih škattljicah za razprodajalce in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice

Vnanja naročila proti povzetju. 228 5 11-4

Ugoden postranski zaslužek

za krščanske trgovce, učitelje, uradnike in agente na Kranjskem in v Istri je zastopstvo „Unio Catholica“.

Pojasnila daje pisмено in ustno ravnateljstvo na Dunaju, I., Bäckerstrasse 14 in glavno zastopstvo v Ljubljani na Kongresnem trgu. 513 8-5

Prodajalnica katol. tiskovnega društva
prej H. Ničman
v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2

priporočila svojo bogato zalogo molitvenkov, mnogovrstnih podobio in raznih drugih devoconalij, zlasti:

Rožne vence, navadne, po pet oddelov, na niti dvanajstERICA 25 kr. do 1 gl. 40 kr.; na žici dvanajstERICA 45 kr. do 3 gl.; iz bisernice jeden 35 kr. do 2 gl.; iz bisernice na srebrni žici in s križcem bisernim ali srebrnim jeden 1 gl. 70 kr. do 3 gl.; iz alumnija po 65 kr. kos.

Rožne vence Naše ljube Gospe, dvanajstERICA 60 kr. do 1 gl.; **rožne vence Žalostne M. božje**, dvanajstERICA 1 gl. 60 kr. do 2 gl. 40 kr.; **rožne vence za duše v vlačah**, dvanajstERICA 1 gl. ali 1 gl. 10 kr.

Svetinjice, raznovrstne, manjše in večje, dvanajstERICA 70 kr., 1 gl. 20 kr. do 3 gl. 60 kr.

Svetinje za „Marijine družbe“, velike, iz alumnija, s slovenskim napisom, jedna 12 kr., sto skupaj 10 gl.

Srebrne svetinjice »Brezmadežnega Spoč.« in »presv. R. Telesa« po 45 kr. jedna in višje.

Pražki Jezuščeki, v malih puščah, po 10 kr., več skupa, ceneje.

Križci za rožne vence, dvanajst 25 kr. do 1 gl. 20 kr., iz niklja jeden 7 kr. do 70 kr.

Križi razne velikosti in kakovosti s stolalom ali za na steno od 75 kr. jeden do 20 gl.

Podobio za I. sv. Obhajilo, sto skupaj 2 gl. 50 kr., s čipkami 3 gl. 80 kr.; večje za okvir, sto 6 gl. in 12 gl.

Spomin sv. misijona, sto podob skupaj 85 kr.

Litanije presv. Srca Jezusovega, slovenske, nemške, latinske, sto skupaj 80 kr. td. itd.

Knjižnica za ljudstvo.

I. zvezek:

Zadruga in njih nasprotniki.

Uredil dr. Iv. Ev. Krek.

Cena zvezku 5 kr., po pošti 2 kr. več. — Dobiya se pri odboru »Katol. političnega društva« v Ljubljani.

Köpel in Kneippova zdravilnica Kamnik na Kranjskem.

Prav blizu železniške postaje ter poštnega in brzojavnega urada, ob znožji 2680 m visokih kamniških planin, s krasnimi sprehajališči po ravnem in po gozdih. Na razpolago je elegantna zdravilnica z velikimi verandami, basin za plavanje, pokrito hodišče, igrišče, lov, razna stanovanja po prav zmerni ceni. Jako vestna zdravniška pomoč se vrši pod vodstvom znanega dunajskega zdravnika dr. R. Wackenreiter-ja, ki že več let tu deluje in je letos v zvezi z restavratörjem g. Friedlom prevzel kamniško zdravilišče v lastno upravo. Skupna cena za zdravljenje, stanovanje in hrano na dan nekako 3 gld.

Natančnejša pojasnila brezplačno daje
533 6-4 oskrbnitvo.

Dobro urejeno

žagarsko podjetje

z dvojnimi tečajem, z okroglo in podolžno žago in dovolj krepko vodno silo, z obsežnim prostorom in zraven pripadajočim stanovanjem, hlevom, šupo in shrambo, se dá v najem za kakih 15 let.

Tudi se ob enem oddá

mlyn na pet tečajev.

Več pové Ivan Buggenig, Cesta na Rudolfovo železnico št. 11 v Ljubljani. 560 3-2

J. SOKLIC

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 202 6 turistiskih klobukov, čepic,

lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu. Tovarniška zaloga

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Prodajalnica

je oddati

z mesecem avgustom t. l. v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 4. 530 4-4

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

Pomladni Glasi

posvečeni

slovenski mladini.

9. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil

Anton Ratajec.

V Ljubljani. 1899. — Tiskala Katol. Tiskarna.

Cena broširanim à 30 kr., v pol platno vezanim à 40 kr., v celo platno vezanim à 55 kr.

Dobivajo se v semenišču, Katol. Bukvarni, Ničmanu, Gientiniju, Schwentnerju in pri Kraju v Novem Mestu.

Dobé se tudi stari letniki razen I. in II.

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

Naznanilo razprodaje.

Pri graščini Stermol, železniška postaja Kranj, se bo vršila zaradi opustitve samooskrbovanja posestva

dné 27. junija t. l.

prostovoljna, javna dražba

33 glav lepe goveje živine mölthalskega plemena (1 bik, 3 pari volov, potem krave in teleta), kakor tudi 9 prašičev.

Kupno ceno je takoj plačati v gotovini in morajo kupci kupljeno živino prevzeti tako po odkupu.

Kupci, posebno živinorejci, so vabljeni, naj pridejo omenjeni dan ob 9. uri dopoldne na lice mesta k hlevom graščine Stermol.

Navedena, za razprodajo namenjena živina se lahko ogleda od sedaj nadalje do 27. t. m. na licu mesta.

Ljubljana, dné 15. junija 1899.

Dr. Maksimilijan pl. Wurzbach,

545 3-3

glavni pooblaščenec lastnika graščine Stermol.

Prodaja hiše.

Velika hiša v Židovskih ulicah v Ljubljani, v kateri so lepa stanovanja in vspešno delujoča gostilna, se prodá pod ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila v pisarni o. kr. notarja dr. Frana Voka v Ljubljani. 559 3-2

Stajersko deželno zdravilišče

KOPEL

Rogatec-SLATINA.

Sezona: maj-september.

KRASNA LEGA!

Udobnostno in ceneno poletno bivališče!

Sijajni zdravilni uspehi pri boleznih!

želodca, jeter, ledvic in šopilnih organov.

Sveto vnoznani alkalčni in salinčni vreli: TEMPELSKI in STYRIA-VRELEC.

Vsakovrstna zdravljenja; Prospekte pošilja brezplačno po povabilstvu

458 6-3

Št. 7108.

Razpis.

563 3-1

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

v sledečih zdravstvenih okrožjih:

1. Cerknica	z letno plačo . . .	700 gld.
2. Kočevska Reka	» » » . . .	800 »
3. Železniki	» » » . . .	800 »
4. Žužemberk	» » » . . .	700 »

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 15. julija 1899. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dné 20. junija 1899.

Pozor

kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V.

399 18

Zastopnik tvrdke: Josip Polak.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim društvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z niskimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

podružnica R. A. Smekal.

89 12-11

Ravnokar je izšel

XII. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. — Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tatančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-4

Zobozdravnik med. univ. dr. R. FRLAN

ordinuje od 1. julija do 15. oktobra

v Škofji Loki 562 1-1

v Delsingerjevi hiši od 8-12. ure.

Revnim brezplačno.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štvo in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvalezna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-16

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Dobiva se povsod.

905 (36-20)

Sarg's Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek). 348 27-13

Roman-cement, doovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Kmetijsko društvo v Gorjah

priporoča izdelke svojih udov, kakor: železne izdelke: sekire,
krampe, lopate in drugo kmetijsko orodje vsake vrste; oblike po
zahtevanju.

Edina obrt na Kranjskem za živinske zvonce vsake oblike.

Prodaja tudi lesene grablje, trda in mehka drva, deske in
stavbeni les po dogovoru.

Ravno tako priporoča naradni sadni mošt; cena po dogovoru.

V obila naročila se uljudno priporoča

„Kmetijsko društvo v Gorjah,
registr. zadruga z omejeno zavezo“.

498 5-5

Edina prodaja slavno znanih

Dürkoppovih Diana-koles

(najboljše nemško blago)

je za Kransko le pri

JAN. JAK-u v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 13.

Centi brezplačno in franko. — Na zahtevanje se vsakemu kupcu
daje brezplačen poduk za vožnjo s kolesom. 321 10-7

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec

v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne
do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 23. junija.		Dne 23. junija.		Dne 23. junija.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	168 gld. — kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	162 . . . . .
Avstrijska zlata renta 4%	119	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 . . . . .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 . . . . .
Ogerska zlata renta 4%	119	Tisine srečke 4%, 100 gld.	138	Salmove srečke, 40 gld.	86 . . . . .
Ogerska krona renta 4%, 200	96	Dunavske vravnave srečke 5%	129	St. Genois srečke, 40 gld.	83 . . . . .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	914	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 . . . . .
Kreditne delnice, 160 gld.	354	Posojilo goriškega mesta	112	Ljubljanske srečke	23 . . . . .
London vista	120	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 . . . . .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3345 . . . . .
20 mark	11	Prijoritete obveznice državne železnice	210	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	432 . . . . .
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	170	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	67 . . . . .
Italijanski bankovci	44	južne železnice 5%	121	Splošna avstrijska stavbinska družba	106 . . . . .
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnic 4%	99	Montanska družba avstr. plan.	232 . . . . .
				Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	181 . . . . .
				Papirnih rubljev 100	127 . . . . .

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.